

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka i 108/13), u članu 2. tačka 58) menja se i glasi:

„58) **Program** je skup mera koje korisnici budžetskih sredstava sprovode u skladu sa svojim ključnim nadležnostima i utvrđenim srednjoročnim ciljevima. Sastoji se od nezavisnih, ali tesno povezanih komponenata - programskih aktivnosti i/ili projekata. Utvrđuje se i sprovodi od strane jednog ili više korisnika budžetskih sredstava i nije vremenski ograničen;”.

Posle tačke 58) dodaju se tač. 58a) i 58b), koje glase:

„58a) **Programska aktivnost** je tekuća i kontinuirana delatnost korisnika budžetskih sredstava, koja nije vremenski ograničena. Sprovođenjem programske aktivnosti se postižu ciljevi koji doprinose dostizanju ciljeva programa. Utvrđuje se na osnovu uže definisanih nadležnosti korisnika budžetskih sredstava i mora biti deo programa;

58b) **Projekat** je vremenski ograničen poslovni poduhvat korisnika budžetskih sredstava čijim sprovođenjem se postižu ciljevi projekta, odnosno programa;”.

U tački 59) posle reči: „svih programa, projekata i” dodaje se reč: „programskih”.

Član 2.

U članu 5. stav 4. menja se i glasi:

„Ukoliko se pojedini prihodi i primanja, rashodi i izdaci, kao i budžet lokalne vlasti utvrđuju relativno, kao procenat budžeta ili rashoda budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti, njihov iznos, odnosno visina utvrdiće se primenjujući, kao osnovicu, poreske prihode.”

Član 3.

U članu 17. stav 4. posle reči: „promenljive osnovice” dodaju se zapeta i reči: „osim ukoliko je zakonom drugačije propisano”.

U stavu 6. posle reči: „Visina takse” dodaju se reči: „čiji iznos nije propisan zakonom”.

Posle stava 6. dodaje se novi stav 7, koji glasi:

„Izuzetno od stava 6. ovog člana, visina takse se može utvrditi u tekućoj godini za tu godinu, ukoliko je ovlašćenom subjektu zakonom data nadležnost za pružanje nove javne usluge, odnosno ako nadležni subjekt prvi put donosi akt o utvrđivanju visine takse u skladu sa zakonom.”

Posle dosadašnjeg stava 7, koji postaje stav 8, dodaju se novi st. 9 - 11, koji glase:

„Akt kojim se utvrđuje visina takse dostavlja se na saglasnost nadležnom organu iz stava 8. ovog člana najkasnije do 30. septembra tekuće godine za narednu godinu.

Akt o utvrđivanju visine takse na koji je data saglasnost objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, odnosno drugom službenom glasilu u kome se objavljuju akti o utvrđivanju visine takse, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

Ako se do isteka roka iz stava 10. ovog člana ne objavi akt o visini takse za narednu godinu, u narednoj godini primenjivaće se njihova visina utvrđena za tekuću godinu.”

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 12, reči: „stava 7.” zamenjuju se rečima: „stava 8.”.

Dosadašnji stav 9. postaje stav 13.

Član 4.

U članu 18. stav 3. menja se i glasi:

„Od dana stupanja na snagu zakona iz stava 2. ovog člana, naknade iz stava 1. ovog člana ne mogu se uvoditi nijednim drugim zakonom osim tim zakonom.”

Član 5.

U članu 27e st. 28-34. menjaju se i glase:

„Principi odgovornog fiskalnog upravljanja nalažu svođenje rashoda za plate i penzije na održiv nivo, tako da će se težiti tome da učešće plata opšteg nivoa države u BDP bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%.

Povećanje plata i penzija može se vršiti samo u godini u kojoj se na osnovu odgovarajućih planskih dokumenata nadležnih organa očekuje, odnosno procenjuje da će učešće plata opšteg nivoa države u BDP da bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%, i to najviše dva puta godišnje, ali tako da očekivano učešće plata opšteg nivoa države, odnosno penzija u BDP nakon usklađivanja ne bude iznad navedenih procenata.

Od aprila se plate, odnosno penzije mogu povećati maksimalno do zbira stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i dela stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini iznad 3%, a od oktobra se mogu povećati maksimalno do stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci.

Ukoliko su ispunjeni uslovi za usklađivanje plata, odnosno penzija iz st. 28. i 29. ovog člana, o povećanju plata, odnosno penzija, kao i o procentu tog povećanja odlučuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Odredbe st. 28-31. ovog člana primenjuju se nakon 2014. godine.

Usklađivanje plata i penzija primenjuje se na obračun i isplatu plata za navedeni mesec.

Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra 2015. godine.”

Član 6.

U članu 28. dodaje se stav 7, koji glasi:

„Izuzetno od stava 3. ovog člana, poseban deo budžeta Republike Srbije koji se odnosi na rashode i izdatke Bezbednosno-informativne agencije i njenih indirektnih korisnika iskazuje se u ukupnom iznosu, bez navođenja aproprijacija iz finansijskog plana.”

Član 7.

U članu 49. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Javni prihodi i primanja uplaćuju se preko uplatnih računa javnih prihoda koje posebnim aktom propisuje ministar.”

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 4, reči: „st. 1. i 2.” zamenjuju se rečima: „st. 1 - 3.”.

Član 8.

U članu 54. stav 1. reči: „organizacije za obavezno socijalno osiguranje” zamenjuju se rečima: „korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.”

Član 9.

U članu 56. stav 4. posle reči: „iznosa sredstava predviđenog budžetom” dodaju se zapeta i reči: „odnosno finansijskim planom”.

Član 10.

U članu 58. stav 5. menja se i glasi:

„Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na obaveze korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.”

Član 11.

U članu 59. stav 3. reči: „organizacija za obavezno socijalno osiguranje” zamenjuju se rečima: „korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.”

Član 12.

U članu 61. stav 7. reči: „od 5%” zamenjuju se rečima: „do 5%”.

Stav 8. briše se.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 8, reči: „st. 7. i 8.” zamenjuju se rečima: „stava 7.”.

Posle dosadašnjeg stava 9, koji postaje stav 8, dodaju se novi st. 9. i 10, koji glase:

„U slučaju da se u toku godine izvrši povećanje, odnosno smanjenje aroprijacije, ta aroprijacija se naknadnom promenom ne može smanjiti, odnosno povećati.

U slučaju rebalansa budžeta, za iznos izvršene promene aroprijacije do rebalansa umanjuje se ukupan iznos moguće promene vrednosti aroprijacije, utvrđen primenom procenta iz stava 7. ovog člana.”

Dosadašnji st. 10-12. postaju st. 11-13.

U dosadašnjem stavu 13, koji postaje stav 14, reči: „stava 12.” zamenjuju se rečima: „stava 13.”.

Dosadašnji stav 14. postaje stav 15.

Član 13.

Posle člana 68a dodaje se član 68b, koji glasi:

„Član 68b

Poslove koordinacije aktivnosti u oblasti sprečavanja nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, podrške radu mreže za suzbijanje nepravilnosti i prevara, kao i koordinacije pravne, operativne i tehničke saradnje sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara i drugim nadležnim telima i službama Evropske komisije obavlja Ministarstvo.

Sastav, kao i podelu nadležnosti i način rada mreže iz stava 1. ovog člana, određuje Vlada, na predlog ministra.”

Član 14.

U članu 81. stav 6. posle reči: „Ministar utvrđuje zajedničke kriterijume” dodaju se zapeta i reči: „metodologiju”.

Član 15.

U članu 103. stav 1. reči: „u organizaciji za obavezno socijalno osiguranje” zamenjuju se rečima: „korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje”.

Član 16.

U članu 104. st. 1. i 2. reči: „iz člana 103.” zamenjuju se rečima: „iz čl. 103, 103a i 103b”.

Član 17.

U članu 43. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 73/10 i 93/12), reči: „za 2014. godinu” zamenjuju se rečima: „za 2015. godinu”.

Član 18.

Izuzetno od člana 12. stav 1. ovog zakona, u 2015. i 2016. godini preusmeravanje aroprijacije može se vršiti u iznosu do 10% vrednosti aroprijacije čija se sredstva umanjuju.

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 11, 15, 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom, finansijsku reviziju javnih sredstava, nadležnost i rad republičkih organa, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su, pre svega, u potrebi da se nastavi sa sprovođenjem mera fiskalne konsolidacije u cilju ostvarivanja stabilnosti javnih finansija i svođenja fiskalnog deficita na održiv nivo.

Mere fiskalne konsolidacije i reforme koje otklanjaju strukturne slabosti privrede, uz povoljnije ekonomsko okruženje i ubrzano ispunjavanje uslova za pristupanje EU, pokrenuće oporavak i jačanje srpske privrede. Istovremeno, to će omogućiti postepeno svođenje deficita opšte države i javnog duga u okvire utvrđene Zakonom o budžetskom sistemu.

Plate zaposlenih u javnom sektoru, posle penzija, predstavljaju ubedljivo najveći izdatak u rashodima i izdacima opšte države gde učestvuju sa oko 11%. Budući da je u narednom trogodišnjem periodu predviđen visok nivo fiskalnog prilagođavanja, neophodno je da se najveći deo ušteta postigne smanjenjem ove dve kategorije rashoda.

U tom cilju, ovim zakonom predlaže se izmena posebnih fiskalnih pravila koja se odnose na indeksaciju plata i penzija nakon 2014. godine, tako što će povećanje plata i penzija u narednim godinama biti uslovljeno procentualnim učešćem ovih rashoda u BDP.

Sprovođenje predloženih zakonskih rešenja usmereno je na uspostavljanje stabilne, predvidive i održive fiskalne politike, kao i jačanje budžetske discipline, čime se ostvaruje pozitivan uticaj na upravljanje javnim finansijama.

Takođe, imajući u vidu da se u 2015. godini napušta linijski model budžetiranja, shodno članu 112. Zakona o budžetskom sistemu, predloženim izmenama i dopunama tog zakona vrši se prilagođavanje njegovih odredaba programskoj strukturi budžeta.

Ovim zakonom uređuje se i zaštita finansijskih interesa Evropske unije, imajući u vidu da je Republika Srbija, kao država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, korisnik finansijske pomoći Evropske unije kroz Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA), i u tom smislu je bilo neophodno urediti ovo pitanje.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA U ZAKONU

Članom 1. ovog zakona definišu se pojmovi programa, programske aktivnosti i projekta, imajući u vidu da će u 2015. godini biti uveden programski model budžeta na svim nivoima vlasti, shodno članu 112. Zakona o budžetskom sistemu.

Članom 2. ovog zakona preciznije se definiše osnovica za izračunavanje pojedinih prihoda i primanja, odnosno rashoda i izdataka, kao i budžeta lokalne vlasti ukoliko se oni utvrđuju relativno, kao procenat budžeta ili rashoda budžeta. Naime, predloženim zakonskim rešenjem, za osnovicu se uzimaju poreski prihodi iz razloga što su po svojoj prirodi predvidivi za duži vremenski period sa stabilnom dinamikom procentualnog učešća u bruto domaćem proizvodu i u tesnoj su vezi sa kretanjima makroekonomskih agregata. S druge strane, pouzdanost procenjivanja poreskih prihoda u srednjoročnom periodu omogućuje realnije planiranje, kako republičkih, tako i pokrajinskih politika i projekata.

Članom 3. ovog zakona vrši se preciziranje odredaba člana 17. Zakona o budžetskom sistemu, s ciljem otklanjanja nedoumica koje su se javljale u njegovoj primeni.

Takođe, ovim članom propisuju se rokovi za utvrđivanje visine taksi od strane zakonom ovlašćenih subjekata, kao i objavljivanje akata u službenim glasilima.

Članom 4. ovog zakona vrši se izmena člana 18. Zakona o budžetskom sistemu, tako da se do donošenja jedinstvenog zakona o naknadama za korišćenje dobara koja su posebnim zakonom utvrđena kao prirodna bogatstva, odnosno dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi, naknade mogu uvoditi i drugim zakonima.

Članom 5. ovog zakona vrši se izmena posebnih fiskalnih pravila koja se odnose na indeksaciju plata i penzija nakon 2014. godine, tako što će ubuduće povećanje plata i penzija biti uslovljeno procentualnim učešćem ovih rashoda u BDP.

Članom 6. ovog zakona predlaže se da se u zakonu o budžetu Republike Srbije rashodi i izdaci opredeljeni za potrebe Bezbednosno-informativne agencije i njenih indirektnih korisnika objavljuju u ukupnom iznosu iz bezbedonosnih razloga, imajući u vidu da bi sagledavanje strukture budžeta po ekonomskim klasifikacijama omogućilo da se uz minimalno istraživanje dođe do informacija koje se iz razloga bezbednosti smatraju poverljivim i čije bi otkrivanje moglo prouzrokovati štetu po interese Republike Srbije.

Članom 7. ovog zakona predložena je dopuna člana 49. Zakona o budžetskom sistemu kako bi se utvrdila zakonska obaveza da se javni prihodi i primanja uplaćuju preko propisanih uplatnih računa javnih prihoda, a u cilju pravilnog raspoređivanja tih prihoda i primanja po utvrđenoj pripadnosti, namenskog korišćenja tih sredstava, kao i njihovog pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja i pravilnog statističkog izveštavanja o ostvarenim prihodima i primanjima.

Čl. 8, 9, 10 i 11. ovog zakona vrši se preciziranje odredaba čl. 54, 56, 58. i 59. Zakona o budžetskom sistemu, s obzirom da se one odnose na korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, prema definiciji iz člana 2. tačka 9) tog zakona. Predloženim rešenjem otkloniće se nedoumice koje su se javljale u praksi u vezi sa obavezom primene navedenih normi od strane korisnika sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje.

Članom 12. ovog zakona vrši se izmena člana 61. Zakona o budžetskom sistemu, u cilju preciziranja odredaba ovog člana, a koje se odnose na promene u aproprijacijama u toku godine, posebno u slučaju rebalansa budžeta, kao i upodobljavanju istih programskom modelu budžeta koji se od 2015. godine uvodi na svim nivoima vlasti.

Članom 13. ovog zakona dodaje se novi član 68b, koji uređuje zaštitu finansijskih interesa Evropske unije, imajući u vidu da je Republika Srbija, kao država kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, korisnik finansijske pomoći Evropske unije kroz Instrument za pretpristupnu pomoć (IPA) i u tom smislu je neophodno uspostaviti zakonsku zaštitu finansijskih interesa Evropske unije. Uspostavljanje zaštite finansijskih interesa EU predstavlja meru institucionalne nadogradnje, kojom Republika Srbija pokazuje spremnost da pruži efikasnu zaštitu sredstava Evropske unije, u jednakoj meri i pod istim uslovima kao da je reč o sopstvenim budžetskim sredstvima.

Ministarstvo finansija, u skladu sa nadležnostima koje su propisane Zakonom o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, broj 44/14), donosi propise u vezi sa upravljanjem raspoloživim sredstvima javnih finansija Republike Srbije; koordinacijom sistema upravljanja i sprovođenja programa finansiranih iz sredstava EU; sprečavanjem pranja novca; budžetskom kontrolom svih sredstava budžeta Republike Srbije; harmonizacijom i koordinacijom finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru i vrši nadzor nad sprovođenjem istih.

Pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu finansija obrazovana je Grupa za suzbijanje nepravilnosti i prevara u postupanju sa

sredstvima Evropske unije, kao nacionalno telo za koordinaciju aktivnosti u oblasti sprečavanja nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije tzv. AFKOS (Anti-fraud cooperation services) (u daljem tekstu: AFKOS). AFKOS je osnovan kao posebna organizaciona jedinica u Ministarstvu finansija koja je direktno odgovorna ministru finansija. Takva institucionalna pozicioniranost omogućava AFKOS-u optimalni nivo funkcionalne samostalnosti unutar Ministarstva finansija, čime se obezbeđuje nesmetano obavljanje operativnih zadataka u optimalnoj meri.

Mreža za suzbijanje nepravilnosti i prevara još uvek nije formalno uspostavljena, iako je izbor institucija koje će je sačinjavati napravljen. Pripreme za formalno pravno uspostavljanje mreže, uključujući i izradu nacrt propisa, su u toku.

Članom 14. ovog zakona vrši se preciziranje odredaba člana 81. stav 6. koje se odnose na sistem finansijskog upravljanja i kontrole, imajući u vidu da ministar finansija propisuje zajedničke kriterijume za organizovanje i standarde, kao i metodološka uputstva za postupanje i izveštavanje interne revizije i bliže uređuje poslove interne revizije u javnom sektoru.

Članom 15. ovog zakona menja se član 103. Zakona o budžetskom sistemu, koji se odnosi na prekršaje, što je posledica izmena čl. 54, 56, 58. i 59. tog zakona (čl. 8, 9, 10. i 11. Predloga zakona).

Članom 16. ovog zakona ovlašćuju se budžetska inspekcija, služba za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine i služba za budžetsku inspekciju jedinice lokalne samouprave za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka i za prekršaje iz člana 103a i 103b Zakona o budžetskom sistemu.

Članom 17. ovog zakona predlaže se produžetak roka iz člana 43. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 73/10 i 93/12), s obzirom da se nisu stekli uslovi za primenu člana 29. tog zakona, koji uređuje sadržaj završnog računa, pre svega iz razloga što Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor nisu prevedeni, odnosno nije prihvaćen njihov prevod. Takođe, predlaže se produžetak ovog roka s obzirom da je neophodno zauzeti stav u vezi sa računovodstvenom osnovom za vođenje budžetskog računovodstva (gotovinska, obračunska ili modifikovana), zatim u vezi načina evidentiranja i iskazivanja imovine, računovodstvenih politika i drugo, kao i iznaći rešenje za prevazilaženje problema u vezi sa izveštavanjem o programskom budžetu.

Članom 18. ovog zakona propisuje se da se promene aproprijacija u 2015. i 2016. godini mogu vršiti u iznosu do 10% vrednosti aproprijacije čija se sredstva umanjuju, čime se omogućava fleksibilniji način preusmeravanja u tom periodu, s obzirom da od 2015. godine svi budžetski korisnici prelaze na programski način planiranja budžeta, shodno članu 112. Zakona o budžetskom sistemu.

Članom 19. ovog zakona propisuje se njegovo stupanje na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2014. godinu, već naprotiv, donošenjem ovog zakona ostvariće se značajne uštede u budžetima svih nivoa vlasti, kao i u celom javnom sektoru.

Naime, prema procenama, očekivani neto efekat primene ovog zakona u 2015. godini iznosi oko 3,1 mlrd dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst), imajući

u vidu da je donošenje ovog zakona u javnom interesu koji nalaže zaustavljanje daljeg rasta ukupnog fiskalnog deficita i smanjenje nivoa neophodnog zaduživanja u trogodišnjem periodu.

Pored toga, donošenje ovog zakona po hitnom postupku ogleda se i u potrebi da se predložena zakonska rešenja primene u zakonu o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu i odlukama o budžetu lokalne vlasti.

VI. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlozi za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. stav 4. Ustava Republike Srbije, sastoje se u potrebi da se predložena rešenja primene u zakonu o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu i odlukama o budžetu lokalne vlasti.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Definicije

Član 2.

Definicije koje se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Zakon o budžetu Republike Srbije** jeste zakon kojim se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga Narodna skupština; sadrži i odredbe bitne za izvršenje tog zakona; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;

2) **Odluka o budžetu** jeste odluka kojom se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga skupština autonomne pokrajine, odnosno skupština opštine, odnosno grada ili grada Beograda (u daljem tekstu: skupština lokalne vlasti); sadrži i odredbe bitne za izvršenje te odluke; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;

3) **Finansijski plan** jeste akt direktnog ili indirektnog korisnika budžetskih sredstava, kao i akt organizacije za obavezno socijalno osiguranje, koji uključuje i finansijske planove indirektnih korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, izrađen na osnovu uputstva za pripremu budžeta, u skladu sa smernicama za izradu srednjoročnih planova i projekcijama srednjoročnog okvira rashoda predviđenih Fiskalnom strategijom, koji sadrži procenu obima prihoda i primanja i obim rashoda i izdataka za period od jedne ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine);

4) **Javna sredstva** su sredstva na raspolaganju i pod kontrolom Republike Srbije, lokalne vlasti i organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

5) **Korisnici javnih sredstava** su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća osnovana od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, pravna lica nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i javne agencije i organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama;

6) **Korisnici budžetskih sredstava** su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti;

7) **Direktni korisnici budžetskih sredstava** su organi i organizacije Republike Srbije, odnosno organi i službe lokalne vlasti;

8) **Indirektni korisnici budžetskih sredstava** jesu: pravosudni organi, budžetski fondovi; mesne zajednice; javna preduzeća, fondovi i direkcije osnovani od strane lokalne vlasti koji se finansiraju iz javnih prihoda čija je namena utvrđena posebnim zakonom; ustanove osnovane od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja;

9) **Korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje** su organizacije za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (zdravstvene i apotekarske ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno lokalna vlast);

10) **Vanbudžetski fondovi** obuhvataju pravna lica osnovana zakonom koja se finansiraju iz specifičnih poreza, namenskih doprinosa i neporeskih prihoda;

11) **Centralni nivo države** obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na nivou zemlje kao celine; obuhvata budžet Republike Srbije i vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja;

12) **Opšti nivo države** obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na svim nivoima države; obuhvata budžet Republike Srbije, budžete lokalnih vlasti, vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja na svim nivoima vlasti, kao i netržišne i neprofitne institucije koje su kontrolisane i finansirane od strane države na svim nivoima vlasti;

13) **Javni sektor** je deo nacionalne ekonomije koji obuhvata opšti nivo države, kao i nefinansijska preduzeća pod kontrolom države (javna preduzeća) koja se primarno bave komercijalnim aktivnostima;

14) **Javni prihodi** su svi prihodi ostvareni obaveznim plaćanjima poreskih obveznika, pravnih i fizičkih lica koja koriste određeno javno dobro ili javnu uslugu, kao i svi drugi prihodi koje ostvaruju korisnici budžetskih sredstava i sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje; pojedini javni prihodi mogu se, u skladu sa zakonom, u celini ili delimično, iskazati kao namenski prihodi;

14a) **Opšti prihodi budžeta** su prihodi kojima se finansira javna potrošnja i koji nemaju prethodno utvrđenu namenu;

15) **Namenski prihodi** su javni prihodi čije je korišćenje i namena utvrđena zakonom;

16) - brisana -

17) **Poreski prihodi** su vrsta javnih prihoda koje država prikuplja obaveznim plaćanjima poreskih obveznika bez obaveze izvršenja specijalne usluge zauzvrat;

18) **Neporeski prihodi** su vrsta javnih prihoda koji se naplaćuju pravnim ili fizičkim licima za korišćenje javnih dobara (naknade), pružanje određene javne usluge (takse), zbog kršenja ugovornih ili zakonskih odredbi (penali i kazne) kao i prihodi koji se ostvare upotrebom javnih sredstava;

18a) **Javna dobra** su prirodna bogatstva čije je korišćenje uređeno posebnim zakonom, kao i dobra koja su posebnim zakonom utvrđena kao dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi;

18b) **Javne usluge** su sve usluge koje su korisnici javnih sredstava u skladu sa zakonom obavezni da pružaju pravnim i fizičkim licima;

19) **Primanja države** su sredstva koja država ostvaruje prodajom nefinansijske i finansijske imovine i zaduživanjem;

20) **Javni rashodi** su rashodi za robe, usluge i druga davanja koje država obezbeđuje bez direktne i neposredne nadoknade;

21) **Izdaci države** su izdaci države za nabavku nefinansijske i finansijske imovine i otplatu kredita;

21a) **Kapitalni projekti** su projekti izgradnje i kapitalnog održavanja zgrada i građevinskih objekata infrastrukture od interesa za Republiku Srbiju, odnosno lokalnu vlast, uključujući usluge projektnog planiranja koje su sastavni deo projekta, obezbeđivanje zemljišta za izgradnju, kao i projekti koji podrazumevaju ulaganja u opremu, mašine i drugu nefinansijsku imovinu, a u funkciji su javnog interesa;

22) **Poreski rashodi** su olakšice i oslobođenja od standardne poreske strukture, koji umanjuju iznos naplaćenih prihoda i koji se mogu uvoditi samo zakonima kojima se uvodi odgovarajući porez;

23) **Budžet** je sveobuhvatan plan prihoda i primanja i plan rashoda i izdataka, organizovan u dva odvojena računa: a) račun prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine i b) račun finansiranja; budžet je osnovni dokument ekonomske politike Vlade;

24) **Budžetski suficit, odnosno deficit** je razlika između ukupnog iznosa prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i ukupnog iznosa rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine;

25) **Ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit** je budžetski suficit, odnosno budžetski deficit korigovan za transakcije u imovini i obavezama koje su izvršene u cilju sprovođenja javnih politika; primanja ostvarena privatizacijom imaju tretman finansijske imovine i uključuju se u račun finansiranja; subvencije date u formi kredita, ili nabavke finansijske imovine smatraju se rashodima;

25a) **Fiskalna politika** predstavlja odluke koje donose ili radnje koje sprovode organi vlasti u vezi sa javnim prihodima i primanjima i rashodima i izdacima i akumulacijom javne imovine i obaveza sa ciljem uticanja na privredna kretanja i ostvarivanje ciljeva fiskalne politike;

25b) **Ciljevi fiskalne politike** označavaju precizne numerički iskazane ciljne vrednosti glavnih fiskalnih agregata koje Vlada nastoji da ostvari u budžetu;

25v) **Anticiklična fiskalna politika** podrazumeva da je fiskalni deficit veći od ciljnog u godinama kada je stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP) manja od potencijalne, dok je u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, fiskalni deficit manji od ciljnog ili se ostvaruje suficit;

25g) **Potencijalna stopa rasta BDP** je najveća stopa rasta koja može biti dostignuta u određenom periodu, bez povećanja stope inflacije;

25d) **Fiskalni principi** označavaju principe odgovornog fiskalnog upravljanja;

25đ) **Fiskalne procedure** sadrže izradu, podnošenje i objavljivanje izveštaja, prognoza, ocena i saopštenja propisanih ovim zakonom;

25e) **Fiskalni rizici** su kratkoročna i srednjoročna odstupanja fiskalnih promenljivih u odnosu na vrednosti koje su predviđene u budžetu, finansijskim ili drugim izveštajima ili projekcijama javnih finansija;

25ž) **Fiskalna pravila** predstavljaju postavljanje ograničenja na fiskalnu politiku, kako bi se ojačala budžetska disciplina, poboljšala koordinacija između različitih nivoa vlasti i smanjila nesigurnost kada je u pitanju buduća fiskalna politika;

25z) **Fiskalni savet** je nezavisan organ koji se obrazuje sa ciljem da unapredi kulturu fiskalne odgovornosti u Republici Srbiji, i to nezavisnom analizom fiskalne politike i podsticanjem stručnih rasprava o fiskalnoj politici;

25i) **Fiskalna strategija** je dokument u kome se navode ciljevi fiskalne politike Vlade i daje ocena održivosti fiskalne politike, koji Vlada podnosi Narodnoj skupštini;

25j) **Fiskalna održivost** označava mogućnost sprovođenja date fiskalne politike u dužem vremenskom periodu, bez značajnijih promena u poreskoj politici ili rashodima i izdacima;

25k) **Izveštaj o ostvarenom napretku** je dodatak Fiskalnoj strategiji koji sadrži ostvarene rezultate predviđene fiskalne politike u Izveštaju o fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini;

26) **Konsolidacija** je iskazivanje prihoda i primanja i rashoda i izdataka više međusobno povezanih budžeta i vanbudžetskih fondova, kao da se radi o jedinstvenom subjektu; da bi se izbeglo dvostruko računanje, konsolidacijom se isključuju međusobni transferi između istih, kao i između različitih nivoa vlasti;

27) **Konsolidovani budžet centralne države** je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na centralnom nivou vlasti, kako bi se izbeglo dvostruko računanje, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet centralne države;

28) **Konsolidovani budžet opšte države** je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na istom nivou vlasti, kao i između različitih nivoa vlasti, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet opšte države; ovo je realni indikator finansijske pozicije države, prihoda, rashoda i zaduženosti;

29) **Konsolidovani bilans grada, odnosno grada Beograda** je bilans ukupnih prihoda i primanja i ukupnih rashoda i izdataka budžeta grada, odnosno grada Beograda i budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji donosi nadležni organ grada, odnosno grada Beograda i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o budžetu grada, odnosno grada Beograda;

30) **Rebalans budžeta** je promena zakona o budžetu Republike Srbije, odnosno odluke o budžetu lokalne vlasti u toku budžetske godine, kojom se menja, odnosno dopunjuje budžet, a rebalans finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje promena finansijskog plana kojom se u toku budžetske godine, menja, odnosno dopunjuje finansijski plan;

31) **Aproprijacija** je od strane Narodne skupštine, odnosno skupštine lokalne vlasti, zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti, dato ovlašćenje Vladi, odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti, za trošenje javnih sredstava do određenog iznosa i za određene namene za budžetsku godinu, odnosno iznos sredstava utvrđen u finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje za određene namene; stalna aproprijacija je aproprijacija u budžetu kojom se obavezno utvrđuju sredstva na ime otplate duga i datih garancija; aproprijacije za indirektno korisnike budžetskih sredstava se iskazuju zbirno po vrstama indirektnih korisnika i namenama sredstava u okviru razdela direktnog korisnika koji je, u budžetskom smislu, odgovoran za te indirektno korisnike budžetskih sredstava;

32) **Račun finansiranja** obuhvata primanja od prodaje finansijske imovine i zaduživanja, te izdatke za nabavku finansijske imovine i za otplatu kredita i zajmova;

33) **Finansijska imovina** obuhvata novčana sredstva, potraživanja, akcije i udele u kapitalu pravnih lica, hartije od vrednosti i druga ulaganja u pravna lica;

34) **Zaduživanje** predstavlja ugovaranje kredita, odnosno izdavanje hartija od vrednosti, u skladu sa posebnim zakonom;

35) **Državna garancija** je instrument osiguranja kojim Republika Srbija garantuje ispunjenje obaveza za koje se daje garancija;

36) **Zaduživanje zbog tekuće likvidnosti** predstavlja ugovaranje kratkoročnih kredita, odnosno emitovanje kratkoročnih državnih hartija od vrednosti za finansiranje privremene nelikvidnosti budžeta, nastale usled neuravnoteženih kretanja u prihodima i rashodima i izdacima tokom izvršenja budžeta;

37) **Preuzimanje obaveza** predstavlja angažovanje sredstava od strane korisnika budžetskih sredstava po osnovu pravnog akta, za koje se, u momentu angažovanja, očekuje da predstavljaju gotovinski trošak, neposredno ili u budućnosti;

38) **Plaćanja** označavaju sve transakcije koje imaju za rezultat smanjenje stanja finansijskih sredstava na računima;

39) **Sistem konsolidovanog računa trezora** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava konsolidovanih računa trezora Republike Srbije i trezora lokalne vlasti, preko kojeg se vrše plaćanja između korisnika budžetskih sredstava, sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora, s jedne strane i subjekata koji nisu obuhvaćeni sistemom konsolidovanog računa trezora, s druge strane, obračunavaju međubankarska plaćanja i vodi kod Narodne banke Srbije;

40) **Konsolidovani račun trezora Republike Srbije** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, a koji se otvara Republici Srbiji i vodi u Upravi za trezor;

41) **Konsolidovani račun trezora lokalne vlasti** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava pripadajućih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, a koji se otvara lokalnoj vlasti i vodi u Upravi za trezor;

42) **Glavna knjiga trezora** je poslovna knjiga skupa svih računa koja se vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva, u kojoj se sistematski obuhvataju stanja i evidentiraju sve promene na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima;

43) - brisana -

44) **Transferna sredstva** su sredstva koja se iz budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti prenose budžetu na drugom nivou vlasti, budžetu na istom nivou vlasti i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje, kao i između organizacija za obavezno socijalno osiguranje za doprinose za osiguranje;

45) **Donacija** je namenski bespovratan prihod, koji se ostvaruje na osnovu pisanog ugovora između davaoca i primaoca donacije;

46) **Finansijska pomoć Evropske unije** su sredstva Evropske unije koja se koriste za namene i sprovode prema pravilima utvrđenim sporazumima između Republike Srbije i Evropske unije;

47) **Finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije** je finansijsko učešće Republike Srbije u sprovođenju programa finansijske pomoći Evropske unije koje se može obezbediti iz različitih izvora finansiranja;

48) **Državna pomoć** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, kojim se korisniku državne pomoći, na selektivan način,

omogućava povoljniji položaj na tržištu u odnosu na konkurente, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu;

49) **Podračun** je evidencioni račun korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava, organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno transakcioni račun drugih korisnika javnih sredstava, i to dinarskih i deviznih sredstava, koji se otvara u okviru pripadajućeg konsolidovanog računa trezora, a vodi se u Upravi za trezor;

50) **Sistem upravljanja javnim finansijama** predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na uspostavljanje finansijskog jedinstva u evidentiranju prihoda i primanja i rashoda i izdataka i izvršavanju rashoda i izdataka korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, čime se obezbeđuju integritet budžetskog sistema i budžetski ciljevi;

50a) **Sistem upravljanja javnim sredstvima** predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na jedinstveno planiranje, raspolaganje, evidentiranje i izveštavanje o javnim sredstvima, koja koriste i kojima raspolažu korisnici javnih sredstava;

51) **Sistem izvršenja budžeta**, kao deo sistema upravljanja javnim finansijama, obuhvata procese i postupke koji se sprovode elektronskom komunikacijom sa Upravom za trezor, a kojima se izvršavaju rashodi i izdaci korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, utvrđeni zakonom o budžetu, odnosno odlukom o budžetu, kao i rashodi i izdaci tih korisnika u periodu privremenog finansiranja;

51a) **Upravljačka odgovornost** je obaveza rukovodilaca svih nivoa kod korisnika javnih sredstava da sve poslove obavljaju zakonito, poštujući principe ekonomičnosti, efektivnosti, efikasnosti i javnosti, kao i da za svoje odluke, postupke i rezultate odgovaraju onome koji ih je imenovao ili im preneo odgovornost;

51b) **Interna finansijska kontrola u javnom sektoru** je sveobuhvatni sistem mera za upravljanje i kontrolu javnih prihoda, rashoda, imovine i obaveza, koji uspostavlja Vlada kroz organizacije javnog sektora sa ciljem da su upravljanje i kontrola javnih sredstava, uključujući i strane fondove, u skladu sa propisima, budžetom, i principima dobrog finansijskog upravljanja, odnosno efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i otvorenosti;

51v) **Finansijsko upravljanje i kontrola** je sistem politika, procedura i aktivnosti koje uspostavlja, održava i redovno ažurira rukovodilac organizacije, a kojim se upravljajući rizicima obezbeđuje uveravanje u razumnoj meri da će se ciljevi organizacije ostvariti na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;

51g) **Interna revizija** je aktivnost koja pruža nezavisno objektivno uveravanje i savetodavna aktivnost, sa svrhom da doprinese unapređenju poslovanja organizacije; pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve, tako što sistematično i disciplinovano procenjuje i vrednuje upravljanje rizicima, kontrole i upravljanje organizacijom;

52) **Zakon o završnom računu budžeta Republike Srbije** je akt kojim Narodna skupština za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat budžeta Republike Srbije (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

53) **Odluka o završnom računu budžeta lokalne vlasti** je akt kojim skupština lokalne vlasti za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke i finansijski rezultat budžeta lokalne vlasti (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

54) **Odluka o završnom računu organizacije za obavezno socijalno osiguranje** je akt kojim nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat organizacije za obavezno socijalno osiguranje (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

55) **Konsolidovani izveštaj grada, odnosno grada Beograda** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta grada, odnosno grada Beograda i završnih računa budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji sastavlja organ nadležan za poslove finansija grada, odnosno grada Beograda i podnosi Upravi za trezor;

56) **Konsolidovani izveštaj Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje** je konsolidovani izveštaj završnog računa Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i finansijskih izveštaja o izvršenju prihoda i primanja i rashoda i izdataka korisnika sredstava tog fonda, koji sastavlja Republički fond za zdravstveno osiguranje i podnosi Upravi za trezor;

57) **Konsolidovani izveštaj Republike Srbije** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta Republike Srbije, završnih računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje, konsolidovanog izveštaja Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, završnih računa budžeta autonomnih pokrajina, završnih računa budžeta opština i konsolidovanih izveštaja gradova i grada Beograda, koji Vlada dostavlja Narodnoj skupštini radi informisanja;

57a) **Registar zaposlenih, izabranih, postavljenih i angažovanih lica u javnom sektoru** (u daljem tekstu: Registar) je registar koji vodi Uprava za trezor, a koji sadrži podatke o broju zaposlenih, izabranih, postavljenih i angažovanih lica u javnom sektoru, kao i podatke koji se odnose na zaradu, odnosno platu, uvećanje zarade, odnosno dodatka na platu, naknadu, kao i druga primanja ovih lica;

58) ~~Programski deo budžeta je sastavni deo posebnog dela budžeta koji sadrži programe i aktivnosti korisnika budžetskih sredstava, koji se sprovode u cilju efikasnog upravljanja sredstvima po predloženim programima, a koji doprinose ostvarenju strateških ciljeva u skladu sa ekonomskom politikom zemlje. Program je skup mera koje korisnici budžetskih sredstava sprovode u skladu sa svojim ključnim nadležnostima i utvrđenim srednjoročnim ciljevima. Sastoji se od nezavisnih, ali tesno povezanih komponenata - programskih aktivnosti i/ili projekata. Utvrđuje se i sprovodi od strane jednog ili više korisnika budžetskih sredstava i nije vremenski ograničen.~~ **PROGRAM JE SKUP MERA KOJE KORISNICI BUDŽETSKIH SREDSTAVA SPROVODE U SKLADU SA SVOJIM KLJUČNIM NADLEŽNOSTIMA I UTVRĐENIM SREDNJOROČNIM CILJEVIMA. SASTOJI SE OD NEZAVISNIH, ALI TESNO POVEZANIH KOMPONENATA - PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI I/ILI PROJEKATA. UTVRĐUJE SE I SPROVODI OD STRANE JEDNOG ILI VIŠE KORISNIKA BUDŽETSKIH SREDSTAVA I NIJE VREMENSKI OGRANIČEN;**

58A) PROGRAMSKA AKTIVNOST JE TEKUĆA I KONTINUIRANA DELATNOST KORISNIKA BUDŽETSKIH SREDSTAVA, KOJA NIJE VREMENSKI OGRANIČENA. SPROVOĐENJEM PROGRAMSKE AKTIVNOSTI SE POSTIŽU CILJEVI KOJI DOPRINOSE DOSTIZANJU CILJEVA PROGRAMA. UTVRĐUJE SE NA OSNOVU UŽE DEFINISANIH NADLEŽNOSTI KORISNIKA BUDŽETSKIH SREDSTAVA I MORA BITI DEO PROGRAMA;

58B) PROJEKAT JE VREMENSKI OGRANIČEN POSLOVNI PODUHVAAT KORISNIKA BUDŽETSKIH SREDSTAVA ČIJIM SPROVOĐENJEM SE POSTIŽU CILJEVI PROJEKTA, ODNOSNO PROGRAMA;

59) **Srednjoročni plan** je sveobuhvatni plan budžetskog korisnika koji sadrži detaljnu razradu svih programa, projekata i **PROGRAMSKIH** aktivnosti za budžetsku godinu sa projekcijama za naredne dve godine, prema utvrđenim srednjoročnim ciljevima i prioritetima, koji služi i kao osnova za izradu obrazloženja finansijskog plana tog korisnika i izrađuje se u skladu sa uputstvom za pripremu budžeta;

60) **Srednjoročni okvir** rashoda je sastavni deo Fiskalne strategije, kojim Vlada utvrđuje ukupni obim rashoda budžeta Republike u skladu sa utvrđenim prioritetnim oblastima finansiranja; obezbeđuje sveukupnu fiskalnu disciplinu i transparentnost procesa

planiranja budžeta i predstavlja osnov za definisanje srednjoročnih obima za planiranje i izradu finansijskih planova budžetskih korisnika.

Obim budžeta

Član 5.

Budžetski prihodi i primanja koji pripadaju Republici Srbiji, odnosno lokalnoj vlasti, raspoređuju se i iskazuju po vrstama.

Budžetski rashodi i izdaci Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti određuju se po pojedinačnoj nameni u budžetu.

Prihodi i primanja se iskazuju u ukupno ostvarenim iznosima, a rashodi i izdaci u ukupno izvršenim iznosima.

~~Ukoliko se pojedini prihodi i primanja, rashodi i izdaci, kao i budžet lokalne vlasti utvrđuju relativno, kao procenat budžeta ili rashoda budžeta Republike Srbije, njihov iznos, odnosno visina utvrdiće se primenjujući, kao osnovicu rashode koji se finansiraju iz poreskih prihoda.~~ **UKOLIKO SE POJEDINI PRIHODI I PRIMANJA, RASHODI I IZDACI, KAO I BUDŽET LOKALNE VLASTI UTVRĐUJU RELATIVNO, KAO PROCENAT BUDŽETA ILI RASHODA BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, ODNOSNO BUDŽETA LOKALNE VLASTI, NJIHOV IZNOS, ODNOSNO VISINA UTVRDIĆE SE PRIMENJUJUĆI, KAO OSNOVICU, PORESKE PRIHODE.**

Izuzetno, u slučaju da viši nivo vlasti svojim aktom opredeli nižem nivou vlasti namenska sredstva za nadoknadu šteta usled elementarnih nepogoda, lokalni organ uprave nadležan za finansije na osnovu tog akta otvara odgovarajuće aroprijacije za izvršavanje izdataka po tom osnovu.

Izuzetno, u slučaju da jedan nivo vlasti svojim aktom opredeli drugom nivou vlasti namenska transferna sredstva, kao i u slučaju ugovaranja donacije, čiji iznosi nisu mogli biti poznati u postupku donošenja budžeta, odnosno finansijskog plana organizacija za obavezno socijalno osiguranje, organ uprave nadležan za finansije na osnovu tog akta otvara odgovarajuće aroprijacije za izvršavanje rashoda i izdataka po tom osnovu.

Budžetski prihodi i primanja moraju biti u ravnoteži sa budžetskim rashodima i izdacima.

U toku godine Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, može raspolagati sredstvima koja su u budžetu ostvarena do isteka tekuće godine. U slučaju da se radi o sredstvima za sufinansiranje projekata finansiranih od strane Evropske unije, a po osnovu odgovarajućeg finansijskog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Evropske unije, neutrošena sredstva prenose se u narednu godinu.

Korisnik budžetskih sredstava može stvarati obaveze i koristiti budžetsku aroprijaciju do iznosa utvrđenog za pojedinu namenu u budžetu, odnosno do iznosa aroprijacije utvrđene u okviru programa.

Naplata prihoda nije ograničena iznosima iskazanih prihoda u budžetu.

Takse

Član 17.

Takse se mogu uvoditi samo zakonom kojim se može propisati njihova visina ili se tim zakonom može dati pravo određenom subjektu da utvrdi njihovu visinu.

Taksa se naplaćuje za neposredno pruženu javnu uslugu, odnosno sproveden postupak ili radnju, koju je pružio, odnosno sproveo nadležan subjekat iz stava 1. ovog člana.

Taksa se ne može naplaćivati za izdavanje dokaza i bilo kojih podataka koje lice pribavlja od jednog državnog organa, a po nalogu drugog državnog organa.

Visina takse mora biti primerena troškovima pružanja javne usluge, odnosno sprovođenja postupka ili radnje i mora biti utvrđena u apsolutnom iznosu, odnosno ne može biti utvrđena kao procenat od promenljive osnovice, **OSIM UKOLIKO JE ZAKONOM DRUGAČIJE PROPISANO.**

Ministar će urediti metodologiju i način utvrđivanja troškova pružanja javne usluge.

Visina takse **ČIJI IZNOS NIJE PROPISAN ZAKONOM** utvrđuje se u tekućoj godini za narednu godinu primenom metodologije iz stava 5. ovog člana i ne može se povećavati tokom godine za tu godinu.

IZUZETNO OD STAVA 6. OVOG ČLANA, VISINA TAKSE SE MOŽE UTVRĐITI U TEKUĆOJ GODINI ZA TU GODINU, UKOLIKO JE OVLAŠĆENOM SUBJEKTU ZAKONOM DATA NADLEŽNOST ZA PRUŽANJE NOVE JAVNE USLUGE, ODNOSNO AKO NADLEŽNI SUBJEKT PRVI PUT DONOSI AKT O UTVRĐIVANJU VISINE TAKSE U SKLADU SA ZAKONOM.

Ako visina takse nije utvrđena zakonom, na akt kojim se utvrđuje njihova visina subjekat iz stava 1. ovog člana mora pribaviti saglasnost:

- 1) ministarstva nadležnog za finansije u slučaju da visinu takse utvrđuje subjekat centralnog nivoa države;
- 2) organa nadležnog za finansije u slučaju da visinu takse utvrđuje subjekat pod kontrolom lokalne vlasti.

AKT KOJIM SE UTVRĐUJE VISINA TAKSE DOSTAVLJA SE NA SAGLASNOST NADLEŽNOM ORGANU IZ STAVA 8. OVOG ČLANA NAJKASNIJE DO 30. SEPTEMBRA TEKUĆE GODINE ZA NAREDNU GODINU.

AKT O UTVRĐIVANJU VISINE TAKSE NA KOJI JE DATA SAGLASNOST OBJAVLJUJE SE U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, ODNOSNO DRUGOM SLUŽBENOM GLASILU U KOME SE OBJAVLJUJU AKTI O UTVRĐIVANJU VISINE TAKSE, NAJKASNIJE DO 31. OKTOBRA TEKUĆE GODINE ZA NAREDNU GODINU.

AKO SE DO ISTEKA ROKA IZ STAVA 10. OVOG ČLANA NE OBJAVI AKT O VISINI TAKSE ZA NAREDNU GODINU, U NAREDNOJ GODINI PRIMENJIVAĆE SE NJIHOVA VISINA UTVRĐENA ZA TEKUĆU GODINU.

Odredba ~~stava 7.~~ **STAVA 8.** tačka 2) ovog člana ne primenjuje se u slučajevima kada visinu takse utvrđuje nadležni organ lokalne vlasti.

Za jednu javnu uslugu može se naplaćivati samo jedna taksa.

Naknade

Član 18.

Naknade se mogu uvoditi za korišćenje dobara koja su posebnim zakonom utvrđena kao prirodna bogatstva, odnosno dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi.

Obveznik plaćanja naknade, osnovica za plaćanje naknade, visina naknade, način utvrđivanja i plaćanja naknade, kao i pripadnost naknade uređuju se posebnim zakonom koji predlaže i sprovodi ministarstvo nadležno za finansije.

~~Naknade iz stava 1. ovog člana ne mogu se uvoditi nijednim drugim zakonom osim zakonom iz stava 2. ovog člana. Danom stupanja na snagu zakona iz stava 2. ovog člana, naknade iz stava 1. ovog člana ne mogu se uvoditi nijednim drugim zakonom osim tim zakonom.~~ **OD DANA STUPANJA NA SNAGU ZAKONA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, NAKNADE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NE MOGU SE UVODITI NIJEDNIM DRUGIM ZAKONOM OSIM TIM ZAKONOM.**

Fiskalna pravila

Član 27e

Fiskalna pravila odnose se na opšti nivo države i ona mogu biti opšta i posebna.

Opštim fiskalnim pravilima određuje se ciljni srednjoročni fiskalni deficit, kao i maksimalni odnos duga prema BDP sa ciljem da se obezbedi dugoročna održivost fiskalne politike u Republici Srbiji.

Posebna fiskalna pravila određuju kretanje plata i penzija, kao i način obuhvata javnih investicija pri računanju fiskalnog deficita i javnih rashoda i izdataka u periodu od 2011. do 2016. godine.

Opšta fiskalna pravila su:

- 1) ciljni godišnji fiskalni deficit iznosiće u srednjem roku 1% BDP;
- 2) dug opšteg nivoa države, ne uključujući obaveze po osnovu restitucije, neće biti veći od 45% BDP.

Fiskalni deficit će biti manji od ciljnog ili će se ostvarivati fiskalni suficit u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, dok će se u godinama kada je stopa rasta manja od potencijalne, ostvarivati fiskalni deficit koji je veći od ciljnog deficita.

Da bi se obezbedilo da stvarni fiskalni deficit u srednjem roku bude jednak ciljnom, a da se istovremeno omogući realizacija anticiklične fiskalne politike, primeniće se sledeća formula za određivanje gornje granice fiskalnog deficita u godini t:

$$dt = dt-1 - a(dt-1-d^*) - b(gt-g^*)$$

gde su sa dt i dt-1 označeni deficiti u godinama t i t-1, d* je ciljni fiskalni deficit koji je određen na nivou od 1% BDP, gt je realna stopa rasta BDP u godini t, a g* je potencijalna srednjoročna realna stopa rasta BDP.

Deficit u formuli je izražen u procentima od BDP, dok su stope rasta BDP izražene u procentima.

Koeficijent prilagođavanja a pokazuje brzinu kojom se stvarni deficit približava ciljnom deficitu, a koeficijent b pokazuje koliko fiskalni deficit u godini t odstupa od ciljnog deficita usled odstupanja stope rasta BDP u godini t od potencijalne stope rasta BDP.

U periodu od 2011. do 2014. godine numerička vrednost koeficijenata je određena na nivou a=0,3 i b=0,4 dok je potencijalna stopa rasta BDP, g*=4%.

Počev od 2015. godine numeričku vrednost koeficijenata a i b, kao i potencijalnu stopu rasta BDP određiće Fiskalni savet i ona će važiti u periodu koji ne može biti kraći od tri godine.

Dug opšteg nivoa države obuhvata direktni dug opšteg nivoa države i izdate garancije opšteg nivoa države (indirektni dug), prema domaćim i stranim poveriocima.

Ukoliko dug opšteg nivoa države, bez duga po osnovu restitucije, pređe 45% BDP, Vlada je dužna da Narodnoj skupštini, zajedno sa budžetom za narednu godinu, podnese i program za smanjenje duga u odnosu na BDP.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o Vladinom programu za smanjenja duga, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Vlada je obavezna da predlog zakona kojim se uređuje pitanje restitucije uskladi sa principima fiskalne odgovornosti.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o tome da li su odredbe koje se odnose na obeštećenje starih vlasnika u novcu ili preko emisije državnih

hartija od vrednosti u skladu sa principima fiskalne odgovornosti, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Posebna fiskalna pravila obezbeđuju da se smanjenje fiskalnog deficita u odnosu na BDP, najvećim delom ostvari preko smanjenja tekućih javnih rashoda.

Cilj posebnih fiskalnih pravila je i da se promeni struktura javne potrošnje u pravcu smanjenja tekućih rashoda i povećanja javnih investicija.

Pojedinačne plate i penzije u decembru 2010. godine povećaće se za 2%.

U aprilu 2011. godine, plate i penzije uskladiće se stopom rasta potrošačkih cena u prethodna tri meseca.

U oktobru 2011. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

U aprilu 2012. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

U oktobru 2012. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

U aprilu 2013. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

U oktobru 2013. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U aprilu 2014. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U oktobru 2014. godine plate i penzije povećaće se za 1%.

U slučaju da se do 1. jula 2014. godine ne donese propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, neće se vršiti usklađivanje plata i penzija u skladu sa stavom 26. ovog člana.

~~U aprilu 2015. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.~~

~~U oktobru 2015. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.~~

~~U aprilu 2016. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.~~

~~U oktobru 2016. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.~~

~~Usklađivanje plata i penzija primenjuje se na obračun i isplatu za navedeni mesec.~~

~~Fiskalna pravila koja uređuju kretanje plata i penzija primenjivaće se i nakon 2016. godine, s tim što će se u aprilu plate i penzije usklađivati zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i dela stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini iznad 4%, a u oktobru usklađivaće se stopom rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci, sve dok učešće penzija u BDP ne dostigne 10%, a učešće plata 8%.~~

~~Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra 2015. godine.~~

PRINCIPI ODGOVORNOG FISKALNOG UPRAVLJANJA NALAŽU SVOĐENJE RASHODA ZA PLATE I PENZIJE NA ODRŽIV NIVO, TAKO DA ĆE SE TEŽITI TOME DA UČEŠĆE PLATA OPŠTEG NIVOA DRŽAVE U BDP BUDE DO 7%, ODNOSNO UČEŠĆE PENZIJA U BDP DO 11%.

POVEĆANJE PLATA I PENZIJA MOŽE SE VRŠITI SAMO U GODINI U KOJOJ SE NA OSNOVU ODGOVARAJUĆIH PLANSKIH DOKUMENATA NADLEŽNIH ORGANA OČEKUJE, ODNOSNO PROCENJUJE DA ĆE UČEŠĆE PLATA OPŠTEG NIVOA DRŽAVE U BDP DA BUDE DO 7%, ODNOSNO UČEŠĆE PENZIJA U BDP DO 11%, I TO NAJVIŠE DVA PUTA GODIŠNJE, ALI TAKO DA OČEKIVANO UČEŠĆE PLATA OPŠTEG

NIVOA DRŽAVE, ODNOSNO PENZIJA U BDP NAKON USKLAĐIVANJA NE BUDE IZNAD NAVEDENIH PROCENATA.

OD APRILA SE PLATE, ODNOSNO PENZIJE MOGU POVEĆATI MAKSIMALNO DO ZBIRA STOPE RASTA POTROŠAČKIH CENA U PRETHODNIH ŠEST MESECI I DELA STOPE REALNOG RASTA BDP U PRETHODNOJ GODINI IZNAD 3%, A OD OKTOBRA SE MOGU POVEĆATI MAKSIMALNO DO STOPE RASTA POTROŠAČKIH CENA U PRETHODNIH ŠEST MESECI.

UKOLIKO SU ISPUNJENI USLOVI ZA USKLAĐIVANJE PLATA, ODNOSNO PENZIJA IZ ST. 28. I 29. OVOG ČLANA, O POVEĆANJU PLATA, ODNOSNO PENZIJA, KAO I O PROCENTU TOG POVEĆANJA ODLUČUJE VLADA, NA PREDLOG MINISTARSTVA.

ODREDBE ST. 28-31. OVOG ČLANA PRIMENJUJU SE NAKON 2014. GODINE.

USKLAĐIVANJE PLATA I PENZIJA PRIMENJUJE SE NA OBRAČUN I ISPLATU PLATA ZA NAVEDENI MESEC.

KORISNICI JAVNIH SREDSTAVA NE MOGU ZASNIVATI RADNI ODNOS SA NOVIM LICIMA RADI POPUNJAVANJA SLOBODNIH, ODNOSNO UPRAŽNJENIH RADNIH MESTA DO 31. DECEMBRA 2015. GODINE.

Izuzetno od stava 34. ovog člana, radni odnos sa novim licima može se zasnovati uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih.

Izuzetno od stava 36. ovog člana, broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Aktom Vlade bliže će se urediti postupak za pribavljanje saglasnosti iz st. 35. i 37. ovog člana.

Prilikom izračunavanja deficita konsolidovane opšte države za 2011. godinu, rashodi i izdaci ne uključuju deo ukupnih javnih investicija koji je veći od 4% BDP, a u periodu od 2012. do 2015. godine deo javnih investicija koji je veći od 5% BDP.

Deo javnih investicija iznad najviših nivoa, za koji je dozvoljeno povećati deficit konsolidovane opšte države u skladu sa opštim fiskalnim pravilom, ne sme da bude veći od 2% BDP.

Fiskalni savet će u saradnji sa Državnom revizorskom institucijom dati mišljenje o tome da li je obuhvat javnih investicija u skladu sa računovodstvenim standardima.

Primena posebnih fiskalnih pravila ne može da ugrozi opšta fiskalna pravila utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

Priprema budžeta i finansijskih planova

Član 28.

Budžet se sastoji iz opšteg dela i posebnog dela.

Opšti deo budžeta obuhvata:

- 1) račun prihoda i rashoda i neto nabavku nefinansijske imovine (razlika prodaje i nabavke nefinansijske imovine); budžetski suficit, odnosno deficit;
- 2) ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit;
- 3) račun finansiranja, odnosno predlog za korišćenje suficita, a u slučaju deficita - izvore za njegovo finansiranje iskazane i kvantifikovane pojedinačno po vrstama izvora;
- 4) pregled očekivanih sredstava iz finansijske pomoći Evropske unije;
- 5) procenu neophodnih finansijskih sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije;
- 6) procenu ukupnog novog zaduženja, odnosno razduženja Republike Srbije u toku budžetske godine;
- 7) procenu ukupnog iznosa novih garancija Republike Srbije tokom budžetske godine;
- 8) pregled planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine;
- 9) stalnu i tekuću budžetsku rezervu.

Posebni deo budžeta iskazuje finansijske planove direktnih korisnika budžetskih sredstava, prema principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Finansijski planovi iz stava 3. ovog člana uključuju rashode i izdatke direktnog korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa ekonomskom, funkcionalnom i klasifikacijom prema izvorima finansiranja, definisanim u članu 29. ovog zakona.

Posebni deo budžeta može biti iskazan po programskoj klasifikaciji kojom se prikazuju ciljevi, očekivani rezultati, aktivnosti i sredstva potrebna za ostvarivanje navedenih ciljeva.

Finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje sastoji se od opšteg i posebnog dela, utvrđen na način koji propisuje ministar.

IZUZETNO OD STAVA 3. OVOG ČLANA, POSEBAN DEO BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE KOJI SE ODNOSI NA RASHODE I IZDATKE BEZBEDNOSNO-INFORMATIVNE AGENCIJE I NJENIH INDIREKTNIH KORISNIKA ISKAZUJE SE U UKUPNOM IZNOSU, BEZ NAVOĐENJA APROPRIJACIJA IZ FINANSIJSKOG PLANA.

Naplata prihoda i primanja budžeta

Član 49.

Prihodi i primanja budžeta Republike Srbije i budžeta lokalne vlasti prikupljaju se i naplaćuju u skladu sa zakonom i drugim propisima, nezavisno od iznosa utvrđenih u budžetu za pojedine vrste prihoda i primanja.

JAVNI PRIHODI I PRIMANJA UPLAĆUJU SE PREKO UPLATNIH RAČUNA JAVNIH PRIHODA KOJE POSEBNIM AKTOM PROPISUJE MINISTAR.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava obavezni su da obezbede potpuno i pravovremeno, na dan realizacije, uplaćivanje prihoda i primanja budžeta iz okvira svoje nadležnosti na propisani račun odgovarajućeg konsolidovanog računa trezora, za potrebe raspoređivanja u budžetu, u skladu sa zakonom.

Odredbe ~~st. 1. i 2.~~ **ST. 1-3.** ovog člana primenjuju se i u periodu privremenog finansiranja.

Odgovornost za preuzete obaveze

Član 54.

Obaveze koje preuzimaju direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i organizacije za obavezno socijalno osiguranje **KORISNICI SREDSTAVA ORGANIZACIJA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE** moraju odgovarati aproprijaciji koja im je odobrena za tu namenu u toj budžetskoj godini.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz stava 1. ovog člana mogu preuzeti obaveze po ugovoru koji se odnosi na kapitalne izdatke i zahteva plaćanje u više godina, na osnovu predloga ministarstva nadležnog za poslove finansija, odnosno organa nadležnog za poslove finansija, uz saglasnost Vlade, nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje se finansiraju iz sredstava obaveznog socijalnog osiguranja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana korisnici mogu preuzeti obaveze po ugovoru samo za kapitalne projekte u skladu sa predviđenim sredstvima iz pregleda planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, odnosno finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje, uključujući i potrebna sredstva do završetka kapitalnih projekata, odnosno nakon tri fiskalne godine.

Korisnici su obavezni da, pre pokretanja postupka javne nabavke za preuzimanje obaveza po ugovoru za kapitalne projekte iz stava 3. ovog člana, pribave saglasnost nadležnog organa iz stava 2. ovog člana.

Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na obaveze povezane sa zaduživanjem države i sa upravljanjem javnim dugom, kao i na obaveze po osnovu međunarodnih sporazuma.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz tog stava mogu preuzeti obaveze po ugovorima koji, zbog prirode rashoda, zahtevaju plaćanje u više godina, pod uslovom da pre pokretanja postupka javne nabavke imaju obezbeđen deo sredstava za obaveze koje dospevaju u toj budžetskoj godini, kao i da pribave pisanu saglasnost Ministarstva, lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje će dospevati i biti uključene u finansijski plan za naredne dve godine.

Vlada će, na predlog Ministarstva, bliže urediti kriterijume za utvrđivanje prirode rashoda i uslove i način pribavljanja saglasnosti iz stava 6. ovog člana.

Obaveze preuzete u skladu sa odobrenim aproprijacijama, a neizvršene u toku godine, prenose se i imaju status preuzetih obaveza i u narednoj budžetskoj godini izvršavaju se na teret odobrenih aproprijacija za tu budžetsku godinu.

Preuzete obaveze i sve finansijske obaveze iz st. 1 - 8. ovog člana moraju biti izvršene isključivo na principu gotovinske osnove sa konsolidovanog računa trezora, osim ako je zakonom, odnosno aktom Vlade predviđen drugačiji metod.

Upravljanje preuzetim obavezama

Član 56.

Prilikom preuzimanja obaveza, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava dužni su da se pridržavaju smernica o rokovima i uslovima plaćanja, koje određuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Korisnici budžetskih sredstava preuzimaju obaveze na osnovu pisanog ugovora ili drugog pravnog akta, ukoliko zakonom nije drukčije propisano.

Korisnici budžetskih sredstava su dužni da obaveste upravu za trezor, odnosno trezor lokalne vlasti:

- 1) o nameri preuzimanja obaveze;
- 2) nakon potpisivanja ugovora ili drugog pravnog akta kojim se preuzima obaveza, o preuzimanju obaveze i predviđenim uslovima i rokovima plaćanja;
- 3) o svakoj promeni koja se tiče iznosa, rokova i uslova plaćanja iz tačke 2) ovog stava;
- 4) podnesu zahtev za plaćanje u roku propisanom aktom ministra iz člana 58. ovog zakona.

Preuzete obaveze čiji je iznos veći od iznosa sredstava predviđenog budžetom, **ODNOSNO FINANSIJSKIM PLANOM** ili koje su nastale u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisom, ne mogu se izvršavati na teret konsolidovanog računa trezora Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti.

Prinudna naplata koja se odnosi na korisnika budžetskih sredstava, a u osnov za prinudnu naplatu je naveden račun izvršenja budžeta, može se sprovesti do iznosa 50% ukupnog obima sredstava opredeljenog tom budžetskom korisniku, na teret njegovih aproprijacija, a preko aproprijacije koja je namenjena za ovu vrstu rashoda, čije će se izvršenje obavljati sukcesivno, prema dinamici izvršenja budžeta (mesečne kvote).

Kod korisnika budžetskih sredstava kod koga je iskorišćena ukupna godišnja aproprijacija za izvršenje prinudne naplate, Uprava za trezor vrši preusmeravanje sredstava umanjenjem druge odgovarajuće aproprijacije za iznos za koji treba izvršiti prinudnu naplatu.

Izvršavanje naloga prinudne naplate sprovodi Uprava za trezor.

Prinudnom naplatom ne mogu se teretiti aproprijacije za otplatu duga i datih garancija i izvršavanje rashoda i izdataka iz sredstava donacija.

Prinudnom naplatom ne mogu se teretiti aproprijacije namenjene za finansiranje plata i penzija.

Prinudnom naplatom ne mogu se teretiti aproprijacije namenjene za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije, kao ni aproprijacije koje se finansiraju iz finansijske pomoći Evropske unije kada su ista data na upravljanje Republici Srbiji.

Ukoliko je kao dužnik naveden račun izvršenja budžeta lokalne vlasti, rok za početak izvršenja takvih rešenja je pet radnih dana od dana unosa rešenja.

Plaćanje iz budžeta

Član 58.

Rashod i izdatak iz budžeta zasniva se na računovodstvenoj dokumentaciji.

Pravni osnov u skladu sa zakonom i iznos preuzetih obaveza, koji proističu iz izvorne računovodstvene dokumentacije, moraju biti sačinjeni i potvrđeni u pisanoj formi pre plaćanja obaveze.

Ministar bliže uređuje način nastanka obaveze, izveštavanje o preuzetim obavezama i način plaćanja, koje se vrši iz republičkog, odnosno budžeta lokalne vlasti.

Plaćanje iz budžeta neće biti izvršeno ukoliko nisu poštovane procedure utvrđene članom 56. stav 3. ovog zakona.

~~Odredbe st. 1 – 4. ovog člana shodno se primenjuju na obaveze organizacija za obavezno socijalno osiguranje.~~ **ODREDBE ST. 1 - 3. OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU NA OBAVEZE KORISNIKA SREDSTAVA ORGANIZACIJA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE.**

Plaćanja sa konsolidovanog računa trezora za realizaciju obaveza drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora neće se vršiti ukoliko ovi korisnici nisu dobili saglasnost na finansijski plan na način propisan zakonom, odnosno aktom skupštine lokalne vlasti i ukoliko taj plan nisu dostavili Upravi za trezor.

Povraćaj sredstava u budžet

Član 59.

U slučaju da za izvršenje određenog plaćanja nije postojao pravni osnov u skladu sa zakonom, direktni, odnosno indirektni korisnik budžetskih sredstava obavezan je da odmah zatraži povraćaj sredstava u budžet.

Ako se sredstva vrate u istoj fiskalnoj godini u kojoj je plaćanje izvršeno, za iznos vraćenih sredstava umanjuje se odgovarajuća aproprijacija korisnika budžetskih sredstava kome je izvršen povraćaj.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na povraćaj sredstava ~~organizacija za obavezno socijalno osiguranje~~ **KORISNIKA SREDSTAVA ORGANIZACIJA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE**

Do isteka fiskalne godine, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava vratiće u budžet sredstva koja su im preneti u skladu sa aktom o budžetu, a nisu utrošena.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije propisuje način utvrđivanja iznosa i postupak vraćanja neutrošenih sredstava iz stava 4. ovog člana.

Promene u aproprijacijama u toku godine

Član 61.

U slučaju da se u toku godine obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava promeni, iznos aproprijacija izdvojenih za aktivnosti tog korisnika povećaće se, odnosno smanjiti.

Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana poveća, sredstva će se obezbediti iz tekuće budžetske rezerve.

U slučaju osnivanja novog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava, sredstva za njegovo poslovanje ili ovlašćenja obezbeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Ako korisnik budžetskih sredstava prestane da postoji, a njegovi zadaci nisu preneti na drugog korisnika budžetskih sredstava, neiskorišćena sredstva se prenose u tekuću budžetsku rezervu i mogu se koristiti za namene za koje je predviđeno korišćenje sredstava stalne budžetske rezerve.

Ako se u toku godine od jednog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava obrazuje više direktnih, odnosno indirektnih korisnika, neiskorišćena sredstva raspoređena tom korisniku prenose se u tekuću budžetsku rezervu i raspoređuju novoobrazovanim direktnim, odnosno indirektnim korisnicima budžetskih sredstava.

Odluku o promeni u aproprijacijama iz st. 1-5. ovog člana i o korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može izvršiti preusmeravanje aproprijacije odobrene na ime određenog rashoda i izdatka koji se finansira iz opštih prihoda budžeta u iznosu od ~~5%~~ **DO 5%** vrednosti aproprijacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje.

~~Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može izvršiti preusmeravanje sredstava unutar~~

programa koji se finansira iz opštih prihoda budžeta u iznosu do 10% vrednosti aproprijacije čija se sredstva umanjuju.

Preusmeravanje aproprijacija iz ~~st. 7. i 8.~~ **STAVA 7.** odnose se na aproprijacije iz prihoda iz budžeta, dok se iz ostalih izvora mogu menjati bez ograničenja, s tim što korisnik budžetskih sredstava, koji ostvari prihode i primanja čiji iznosi nisu mogli biti poznati u postupku donošenja budžeta, podnosi zahtev organu uprave nadležnom za finansije za otvaranje, odnosno povećanje odgovarajuće aproprijacije za izvršavanje rashoda i izdataka iz svih izvora finansiranja, osim iz izvora 01 - Prihodi iz budžeta.

U SLUČAJU DA SE U TOKU GODINE IZVRŠI POVEĆANJE, ODNOSNO SMANJENJE APROPRIJACIJE, TA APROPRIJACIJA SE NAKNADNOM PROMENOM NE MOŽE SMANJITI, ODNOSNO POVEĆATI.

U SLUČAJU REBALANSA BUDŽETA, ZA IZNOS IZVRŠENE PROMENE APROPRIJACIJE DO REBALANSA UMANJUJE SE UKUPAN IZNOS MOGUĆE PROMENE VREDNOSTI APROPRIJACIJE, UTVRĐEN PRIMENOM PROCENTA IZ STAVA 7. OVOG ČLANA.

Organizacija za obavezno socijalno osiguranje, na osnovu odluke direktora organizacije za obavezno socijalno osiguranje, može vršiti preusmeravanje aproprijacija odobrenih na ime određenog rashoda i izdatka u iznosu od 5% vrednosti aproprijacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje, a izuzetno i preko 5% za troškove zdravstvene zaštite.

Aproprijacije se ne mogu prenositi između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Ako u toku godine dođe do promene okolnosti koja ne ugrožava utvrđene prioritete unutar budžeta, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku da se iznos aproprijacije koji nije moguće iskoristiti, prenese u tekuću budžetsku rezervu i može se koristiti za namene koje nisu predviđene budžetom ili za namene za koje nisu predviđena sredstva u dovoljnom obimu.

Ukupan iznos preusmeravanja iz ~~stava 12.~~ **STAVA 13.** ovog člana ne može biti veći od iznosa razlike između budžetom odobrenih sredstava tekuće budžetske rezerve i polovine maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom.

U obračun maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom na godišnjem nivou ne uključuje se iznos sredstava nastao kao posledica primene stava 1, u delu koji se odnosi na prenos ovlašćenja, i st. 4. i 5. ovog člana.

ČLAN 68B

POSLOVE KOORDINACIJE AKTIVNOSTI U OBLASTI SPREČAVANJA NEPRAVILNOSTI I PREVARA U POSTUPANJU SA FINANSIJSKIM SREDSTVIMA EVROPSKE UNIJE, PODRŠKE RADU MREŽE ZA SUZBIJANJE NEPRAVILNOSTI I PREVARA, KAO I KOORDINACIJE PRAVNE, OPERATIVNE I TEHNIČKE SARADNJE SA EVROPSKOM KANCELARIJOM ZA BORBU PROTIV PREVARA I DRUGIM NADLEŽNIM TELIMA I SLUŽBAMA EVROPSKE KOMISIJE OBAVLJA MINISTARSTVO.

SASTAV, KAO I PODELU NADLEŽNOSTI I NAČIN RADA MREŽE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, ODREĐUJE VLADA, NA PREDLOG MINISTRA.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Član 81.

Korisnici javnih sredstava uspostavljaju finansijsko upravljanje i kontrolu, koja se sprovodi politikama, procedurama i aktivnostima sa zadatkom da se obezbedi razumno uveravanje da će svoje ciljeve ostvariti kroz:

- 1) poslovanje u skladu sa propisima, unutrašnjim aktima i ugovorima;
- 2) realnost i integritet finansijskih i poslovnih izveštaja;
- 3) ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje sredstava;
- 4) zaštitu sredstava i podataka (informacija).

Finansijsko upravljanje i kontrola obuhvata sledeće elemente:

- 1) kontrolno okruženje;
- 2) upravljanje rizicima;
- 3) kontrolne aktivnosti;
- 4) informisanje i komunikacije;
- 5) praćenje i procenu sistema.

Finansijsko upravljanje i kontrola organizuje se kao sistem procedura i odgovornosti svih lica u organizaciji.

Za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, odgovoran je rukovodilac korisnika javnih sredstava. Rukovodilac korisnika javnih sredstava može preneti nadležnost za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole na lice koje on ovlasti.

Rukovodilac iz stava 4. ovog člana do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na propisani način izveštava ministra o adekvatnosti i funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Ministar utvrđuje zajedničke kriterijume, **METODOLOGIJU** i standarde za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru.

Prekršaji

Član 103.

Novčanom kaznom od 10.000 do 2.000.000 dinara kazniće se odgovorno lice korisnika budžetskih sredstava, odgovorno lice ~~u organizaciji za obavezno socijalno osiguranje~~ **KORISNIKA SREDSTAVA ORGANIZACIJA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE** ili drugo odgovorno lice, za sledeće prekršaje:

- 1) ukoliko stvori obaveze ili na teret računa budžeta odobri plaćanje rashoda i izdatka koji nije predviđen u budžetu;
- 2) ako ne poštuje odredbe čl. 30, 37, 38, 40, 41. i člana 42. stav 6. ovog zakona u postupku pripreme i usvajanja budžeta;
- 3) ako predlog budžeta i završnog računa i izveštaji koji se dostavljaju Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini ne sadrže delove iz čl. 28. i 79. ovog zakona;
- 4) ako ne poštuje odredbe čl. 49-61, člana 71. i 72. stav 1. ovog zakona u postupku izvršenja budžeta;
- 5) - brisana -
- 6) ako ne poštuje odredbe člana 10. stav 4. i čl. 74-79a. ovog zakona;
- 7) ako ne otkloni propuste na koje je ukazano u nalazu budžetske inspekcije, odnosno službe za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ili ih ne ispravi blagovremeno;
- 8) ako ne izvrši konačno rešenje iz člana 87. ovog zakona;
- 9) ako ne postupi po odredbi člana 102. ovog zakona.

Prekršajni postupak

Član 104.

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz člana ~~103.~~ **IZ ČL. 103, 103A I 103B** ovog zakona podnosi budžetska inspekcija, služba za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine i služba za budžetsku inspekciju jedinice lokalne samouprave.

Prekršajni postupak iz člana ~~103.~~ **IZ ČL. 103, 103A I 103B** ovog zakona ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Prekršajni postupak iz stava 1. ovog člana vodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji.

Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 73/10 i 93/12)

Član 43.

Odredbe člana 2. stav 1, stav 3, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (nove tač. 25i) i 25k)), st. 5. i 7, člana 4, člana 15, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (novi čl. 27v, 27g, 27d, 27đ i 27i) i čl. 16, 17, 18, 28, 40. i 41. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Odredbe člana 29. ovog zakona primenjivaće se počev od podnošenja završnog računa budžeta Republike Srbije, završnog računa budžeta lokalne vlasti i završnog računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje ~~za 2014. godinu~~ **ZA 2015. GODINU.**

Odredbe ovog zakona kojima se utvrđuje nadležnost Fiskalnog saveta, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, pripremu budžeta i završnog računa budžeta, kao i na pripremu i dostavljanje mišljenja, analiza, procena i drugih akata nadležnim organima, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Podzakonski akt iz člana 30. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podzakonski akti iz čl. 4, 5, 32, 33. i 34. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a podzakonski akt iz člana 29. ovog zakona doneće se do 31. decembra 2011. godine.

SAMOSTALNA ODREDBA PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 18.

IZUZETNO OD ČLANA 12. STAV 1. OVOG ZAKONA, U 2015. I 2016. GODINI PREUSMERAVANJE APROPRIJACIJE MOŽE SE VRŠITI U IZNOSU DO 10% VREDNOSTI APROPRIJACIJE ČIJA SE SREDSTVA UMANJUJU.

**Ocena, sa obrazloženjem, da uz Predlog zakona o izmenama i dopunama
Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu ne treba priložiti
analizu efekata zakona**

U skladu sa odredbama člana 40. stav 2. i člana 46. stav 6. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11 i 30/13) ocenjeno je da uz Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu ne treba priložiti analizu efekata zakona, s obzirom da primena ovog zakona neće stvoriti dodatne troškove građanima i privredi, imajući u vidu zakonsku materiju koju uređuje.

Naime, usvajanje predloženih izmena i dopuna Zakona o budžetskom sistemu dovešće do značajnog smanjenja rashoda za plate i penzije u narednim godinama (procenjeni neto efekat primene ovog zakona u 2015. godini iznosi oko 3,1 mlrd dinara), a time i ukupnog fiskalnog deficita, što doprinosi smanjenju nivoa neophodnog zaduživanja u trogodišnjem periodu. Sprovođenje predloženih zakonskih rešenja usmereno je na uspostavljanje stabilne, predvidive i održive fiskalne politike, kao i jačanje budžetske discipline, čime se ostvaruje pozitivan uticaj na upravljanje javnim finansijama.

Iz navedenih razloga ocenjeno je da nije potrebno izraditi analizu efekata ovog zakona.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa - Vlada
Obrađivač propisa: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane ("Službeni glasnik RS", broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Član 92. Saradnja u oblasti revizije i finansijske kontrole

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov VIII Ekonomska i monetarna politika, član 126.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili

sporođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana

4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nije preveden

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/